

ממתק לשבת

פרשת השבוע: ויגש תשע"ט

חומש: בראשית

לפעמים צריך לבכות

השבוע נפגש עם שתי בכיות, הבכי על המצור על ירושלים בעשירי טבת שהסתיים בחורבן בית המקדש והבכי בפרשתנו בין השבטים לאחי יוסף, אחרי עשרים ושתים שנים מתוודע יוסף אל אחיו ויוסף ובנימין בוכים איש על צוואר אחיו. דמעות של התרגשות פורצות... כל כך אנושי, טבעי ומשפחתי. אך בכל זאת חכמים במסכת מגילה [דף טז ע"ב] הסבירו את פשר הבכי שהאחים בכו על שני בתי מקדש שעתידין להיות בחלקו של בנימין ועתידין ליחרב ועל משכן שילה שעתיד להיות בחלקו של יוסף ועתיד ליחרב. ולא מובן, אנו מתאבלים על חורבן בית מקדש כי כבר נבנה בעבר ובעוונותינו נחרב, אבל בימי יוסף ובנימין עדיין לא הוקם המקדש והם כבר בוכים על חורבנו?

נראה שיש כאן מבט עמוק של יוסף ובנימין על העבר ועל העתיד, מבינים הם שבית המקדש הוא יסודו ובניינו של עם ישראל, בית המקדש הוא המראה הרוחנית, החברתית והלאומית של עמנו. במצב של פגם באומה אין הצדקה שיהיה לנו בית מקדש, השאיפה לבניין בית המקדש מתחילה בתיקון רוחני של העם, בהסדרת הבין אדם לחברו ובין אדם למקום, בריבוי אהבה ולא בשנאה. מצב של שנאה הוא מצב של רקבון וחורבן. יוסף ובנימין מבינים שתפקידם הוא ליצור את התשתית של מלכות ישראל ובנין בית המקדש, בוכים הם כעת לא מגעגועים משפחתיים אלא מתייסרים הם על סיבת חורבן עתידי של בתי המקדש שהוא שנאת חנם. מכירת יוסף נבעה משנאת חנם וחורבן בתי המקדש נבעה משנאת חנם. הבכיה על חורבן הבית הינה בכיה מתקנת. למדנו שבכי ואבלות על חורבן ירושלים אינם רק על העבר אלא גם על העתיד, על הרצון להשלים את החסר. וזה פשר בכיים של יוסף ובנימין וזה פשר האבלות והבכי בימי הצומות על חורבן הבית.

הרב גבי קדוש

רבנות מועצה אזורית
בני שמעון

